

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Cob/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314209213
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4314209213.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Vlasty Ondrejkovej a členov senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcu: Exportno - importná banka Slovenskej republiky, skrátene EXIMBANKA SR, Grösslingová 1, 811 09 Bratislava, IČO: 35 722 959, proti žalovanému: ITIMEX a. s., so sídlom Kukučínova č. 8, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 31 425 666, zastúpený: JUDr. Andrea Balážiková, PhD., advokátka so sídlom Kármána 22/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 198,46 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 16Cb/100/2014 - 595 zo dňa 23. 06. 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 16Cb/100/2014 - 595 zo dňa 23. 06. 2020 p o t v r d z u j e .

II. Žalobca m á proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 198,46 eura spolu s 8,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 12,38 eura od 20. 11. 2013 do zaplatenia, s 8,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 20,23 eura od 19. 12. 2013 do zaplatenia, s 8,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 7,21 eura od 18. 01. 2014 do zaplatenia, s 8,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 92,64 eura od 04. 03. 2014 do zaplatenia, s 8,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 66 eur od 01. 01. 2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 1 ods. 1, ods. 2, § 261 ods. 1, § 273, § 359, § 365 veta prvá, § 369 ods. 2, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § ods. 1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z., § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v časti trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP.

3. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa 27. 08. 2009 žalobca ako poisťovateľ a žalovaný ako poistený uzatvorili Rámcovú poistnú zmluvu č. 01-012-0001286-0000 podľa ustanovení Občianskeho zákonníka v platnom znení a Podmienok úverového poistenia pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia ABT („podmienky úverového poistenia“) spolu s Cenníkom a v znení Dodatku č. 1 k Rámcovej poistnej zmluve a Dodatku č. 2 k Rámcovej poistnej zmluve. Žalovaný v zmysle čl. 3 ods. 1 zmluvy predložil žalobcovi mesačné Hlásenie o vývoze č. 23635 za mesiac október 2013, č. 23743 za mesiac november 2013, č. 23845 za mesiac december 2013 a č. 23950 za mesiac január 2014. Na týchto hlásení o vývoze poskytnutého Úverového limitu č. 01-012-0001286-0016, č. 01-012-0001286-0017, č. 01-012-0001286-0018 vystavil žalobca v súlade s

čl. 3 ods. 4 Rámcovej poisťnej zmluvy žalovanému nasledovné faktúry na poistné č. 2013100803 zo dňa 05. 11. 2013 na sumu vo výške 12,38 eura, splatná dňa 19. 11. 2013, č. 2013100895 zo dňa 04. 12. 2013 na sumu 20,23 eura, splatná dňa 18. 12. 2013, č. 2013100956 zo dňa 03. 01. 2014 na sumu 7,21 eura, splatná dňa 17. 01. 2014, č. 2013100066 zo dňa 17. 02. 2014 na sumu 92,64 eur, splatná dňa 03. 03. 2014. Napriek upomienkam a výzvam žalobcu, žalovaný predmetné faktúry neuhradil. Podľa tvrdenia žalovaného jeho dlh vo výške žalovanej sumy zanikol započítaním, keď listom zo dňa 06. 02. 2014 a 14. 04. 2014 v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka uskutočnil vzájomné započítanie svojej pohľadávky, ktorú vyčíslil v liste zo dňa 11. 12. 2013 v sume 3 673,40 eura. V konaní nebolo sporným uzavretie Rámcovej poisťnej zmluvy v znení jej dodatkov, ani vystavené faktúry a ich nezaplatenie žalovaným, spornou v konaní bola existencia a započítanie a zánik pohľadávky žalovaného.

4. Žalovaný tvrdil, že si splnil zmluvné povinnosti a dňa 27. 09. 2010 oznámil žalobcovi poistnú udalosť - oznámenie poisťnej udalosti pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia ABT, poskytol žalobcovi všetky potrebné podklady k šetreniu poisťnej udalosti. Listom zo dňa 06. 02. 2014 žalovaný vyzval na vyrovnanie poisťnej udalosti (kupujúci U. R., XXXXX X. V.) a žiadal úhradu poisťnej sumy 3 673,40 eura. Keďže poistná udalosť nebola vysporiadaná, žalovaný podľa § 580 Občianskeho zákonníka vykonal započítanie v hodnote spolu 105,82 eura na faktúru č. 2013100803, č. 2013100895, č. 2013300593, č. 2013100956. Rozdiel zostatku predstavuje sumu 3 567,58 eura. Následne listom zo dňa 14. 04. 2014 vykonal žalovaný zápočet vo výške 92,64 eura na faktúru č. 2014100066, t. z., že vykonal zápočet v celkovej výške 198,46 eura.

5. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11C/391/2015 sa vedie konanie medzi stranami sporu, v ktorom žalobca žaluje žalovaného o vydanie bezdôvodného obohatenia 13 332 eur a v ktorom konaní žalovaný má v rámci procesnej obrany za to, že pohľadávka žalobcu zanikla v rozsahu 12 525,06 eura a vzájomnou žalobou si uplatňuje nárok na výplatu poistného plnenia v sume 3 474,94 eura a titulom náhrady škody sumu 17 804,94 eura.

6. Podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo zo strany žalovaného možné automaticky pohľadávky voči žalobcovi započítať, hoci si nárok žalovaný voči žalobcovi podľa zmluvy uplatnil, avšak nedošlo k stretu vzájomných pohľadávok. Pohľadávka žalovaného nebola v čase započítania splatná a z titulu nezaplatených faktúr je v súčasnosti splatná len pohľadávka žalobcu. Skutočnosť, či pohľadávka z titulu nevyplateného poistného plnenia existuje a prípadne ju bude možné považovať za splatnú, bude posudzovať súd v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11C/391/2015. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie považoval obranu žalovaného za irelevantnú a nesúvisiacu s predmetným konaním. V danom prípade by žalovaný na započítanie pohľadávky musel riadne preukázať titul pohľadávky a jej výšku. Titul pohľadávky je v rovine úvah a obrany žalovaného, ktorý relevantným spôsobom nepreukázal existenciu a splatnosť predmetnej pohľadávky. V tomto smere poukázal na stanovisko žalobcu k riešeniu poisťnej udalosti, ako aj stanovisko MF SR. Je potrebné súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že poistná zmluva uzavretá medzi stranami sporu má z jej samotnej povahy synalagmatický a odplatný charakter, a preto je zrejmé, že žalovaný si nespĺnil svoju povinnosť zaplatiť splatné poistné. Dozorná rada MF SR v zázname o výsledku šetrenia dozoru nad dodržiavaním ustanovení zákona č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov uviedla, že zo strany poisteného (žalovaného) nedošlo k splneniu jeho povinnosti, a teda nedošlo k preukázaniu nároku na poistné plnenie, dozorná skupina MF SR zistila, že poisťovateľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie. Keďže pohľadávka žalovaného nie je doposiaľ splatná, súd prvej inštancie konštatoval, že k platnému započítaniu pohľadávok nedošlo.

7. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovel, keďže žalovaný si nespĺnil povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy a dodatkom k zmluve. Žalovaný nezaplatil riadne a včas poistné žalobcovi, pričom jednostranný započítací úkon žalovaného nemožno považovať za platný. Nebolo preukázané, že žalovanému vznikol voči žalobcovi nárok na zaplatenie z titulu nevyplateného poistného plnenia, a je tak zrejmé, že v čase započítania nemal ani pohľadávku, ktorú by bol oprávnený započítať voči pohľadávke žalobcu.

8. Záverom súd konštatoval, že nevzhliadol dôvod na doplnenie dokazovania ohľadom tvrdení žalovaného o konaní žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a dobrými mravmi, ktoré sa žiadnym spôsobom netýkalo predmetného sporu a v tomto smere považoval dokazovanie za nadbytočné

a nehospodárne, pretože prešetrenie postupu žalobcu pri poisťnej udalosti oznámenej dňa 27. 09. 2010 bolo predmetom štátneho dozoru MF SR.

9. Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 198,46 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 12,38 eura od 20. 11. 2013 do zaplataenia, zo sumy 20,23 eura od 19. 12. 2013 do zaplataenia, zo sumy 7,21 eura od 18. 01. 2014 do zaplataenia, zo sumy 92,64 eura od 04. 03. 2014 do zaplataenia, zo sumy 66 eur od 01. 01. 2014 do zaplataenia. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky v období od 19. 11. 2013 do 03. 03. 2014 bola 0,25 % a základná úroková sadzba ECB platná ku dňu omeškania, t. j. ku dňu splatnosti faktúr bola 0,25 %.

10. O trovách konania rozhodol prvoinštančný súd tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

11. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), písm. h) CSP a navrhol, aby odvolací súd žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že k poisťnej udalosti došlo neuhradením splatnej pohľadávky predávajúceho (žalovaného) voči kupujúcemu (U. R.) vo výške 28 913,31 eura, pričom kupujúci (U. R.) predložil predávajúcemu (žalovanému) príkaz na úhradu, ktorý následne obratom stornoval. Za účelom vylákať ďalší tovar predĺžil kupujúci predávajúcemu (žalovanému) príkaz na úhradu, ktorý v čase jeho predloženia bol už dávno stornovaný, a preto je evidentné, že išlo o platobnú nevôľu kupujúceho. Uvedené skutočnosti žalovaný oznámil žalobcovi 10. 09. 2010 a následne 27. 09. 2010. Vo vzťahu k splatnosti poistenia je potrebné brať do úvahy ustanovenie § 797 ods. 3 OZ, podľa ktorého je poistné splatné do 15 dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie, pričom vyšetrenie sa musí uskutočniť bez zbytočného odkladu. V zmysle čl. XI. Poistné plnenie (Podmienky úverového poistenia pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplataenia) „Povinnosť poisťovateľa plniť v zmysle poisťnej zmluvy a týchto podmienok úverového poistenia vzniká, ak nastala poisťná udalosť spôsobená nezaplataením pohľadávok v dôsledku príčin uvedených v čl. IV. týchto podmienok úverového poistenia takto: b) v prípade platobnej nevôle - po uplynutí doby 4 mesiacov odo dňa, kedy bolo poisťovateľovi doručené oznámenie poisťnej udalosti a celá predpísaná dokumentácia a poisťovateľ preveril všetky skutočnosti, ktoré potvrdzujú platobnú nevôľu.“ Od dátumu 07. 03. 2011 žalobca nepožadoval žiadne ďalšie doklady na hodnoverné preukázanie a vysvetlenie poisťnej udalosti. Ak by sa aj žalobcovi po uplynutí viac než piatich mesiacov od nahlásenia poisťnej udalosti a vykonávania vyšetřovania poskytlo ďalších 30 dní na zosumarizovanie zistených skutočností je potom dátum 07. 04. 2011 dátum ukončenia šetřenia. Z uvedeného vyplýva, že čakacia doba uplynula 07. 08. 2011 a deň 22. 08. 2011 je najkrajnejší možný termín splatnosti poisťnej udalosti žalobcom žalovanému.

V prípade ak by súd neakceptoval túto argumentáciu s prihliadnutím na ustanovenie § 797 ods. 3 OZ, z ktorého jednoznačne vyplýva splatnosť do 15 dní od skončenia šetřenia, je potrebné brať do úvahy obsah žaloby spoločnosti Q., a. s. (žalobcu) v konaní 11C/391/2015, z ktorého je nepochybné, že zo strany poisťovne došlo k ukončeniu vyšetřovania a dňa 26. 11. 2013 podal žalobu vo veci sp. zn. 11C/391/2015. Úkon žalovaného smerujúci k započítaniu bol preukázane žalobcovi doručený 16. 04. 2014. Bol toho názoru, že pohľadávka žalovaného je splatná a bola splatná aj v čase uskutočnenia zápočtu, a nie je potrebné podať žalobu na skončenie vyšetřovania poisťnej udalosti a žalovaný sa pohľadávky môže domáhať priamo na súde, čo aj urobil a v časti (12 525,06 eura, ktorá obsahuje aj sumu 198,46 eura) uplatnil procesnú obranu započítaním. Pohľadávka žalovaného, ktorú reálne už započítal a ktorú procesnú obranu započítaním uplatňuje v konaní pod sp. zn. 11C/391/2015 je teda spôsobilá na započítanie.

Namietal, že súd prvej inštancie tak nesprávne právne posúdil splatnosť pohľadávky žalovaného a nevysporiadal sa ani s argumentáciou žalovaného čo do splatnosti jeho pohľadávky a s tým spojeného zániku pohľadávky žalobcu. Súd prvej inštancie len konštatoval, že k jej splatnosti nedošlo a procesná obrana žalovaného je irelevantná a nesúvisí s predmetným konaním.

Ďalej poukázal na to, že súd prvej inštancie odkazuje na stanovisko MF SR, podľa ktorého dozorná skupina MF SR mala zistiť, že poisťovateľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie. Žalovaný v konaní predložil dokument označený ako: „Žiadosť o prešetřenie prístupu Exportno-importnej banky Slovenskej republiky k poisťnej udalosti - vyjadrenie.“, v ktorom samotné ministerstvo uviedlo, že nie je vecne oprávnené sa k skutočnostiam, ktoré sú predmetom súdneho konania vyjadrovať. Žalovaný považoval stanovisko (záznam o kontrole), na ktoré odkazuje súd za nezákonný a neprípustný dôkaz, ktorý nemôže byť pre súdne konanie relevantný a nemôže byť ani akceptovateľný ako dôkaz vo

vzťahu k preukázaniu, príp. nepreukázaniu nároku žalovaného na poistné plnenie. Ide o nezákonné stanovisko, ktoré zvýhodňuje jedného účastníka súdneho sporu na úkor druhého. Je nepochybné, že MF SR práve z dôvodu súdneho sporu odmietlo poskytnúť žalovanému informácie, ale na druhej strane ich aj napriek tomuto súdnemu sporu poskytlo žalobcovi a pri prijímaní svojich záverov vychádzalo výlučne a výhradne z informácií poskytnutých žalobcom, ktoré sa v niektorých bodoch nezhodujú so skutočnosťou. V rámci kontroly sa nezmeralo na dĺžku „šetrenia“ poistnej udalosti žalobcom, čo namietal a je podstatou pochybenia žalobcu, pričom sa zameralo len na žalobcom tvrdené „nekonanie“ žalovaného, ktoré tvrdenie MF SR bez ďalšieho a bez akejkoľvek možnosti žalovaného sa k tomuto vyjadriť, prevzalo za zistenú skutočnosť (str. 7, 3. odsek záznamu) a na základe uvedeného MF SR napriek nedostatočne zistenému stavu kontrolovaných skutočností prijalo strohý záver: „Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že Poistený nevykonal žiadne kroky smerujúce k vymoženiu poistnej pohľadávky, t. j. nevykonal požadované kroky k zabezpečeniu právoplatného rozhodnutia v jeho prospech“ a následne že „dozorná skupina MF SR zistila, že Poisťovateľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie.“, kde sa opieralo výlučne a výhradne o tvrdenia žalobcu. Žalovaný považoval za nepochopiteľné, ako môže Dozorná skupina dospieť k záveru, že žalovaný nevykonal žiadne kroky k vymoženiu pohľadávky, keď vôbec nedal žalovanému priestor sa k tomuto nepravdivému tvrdeniu žalobcu vyjadriť. Poukázal na to, že pri vykonaných kontrolách zo strany NBS k iným poisťovniam boli za takéto dlhé „šetrenia“/nešetrenia ukladané pokuty. Podstatu sťažnosti podanú voči žalobcovi Dozorná skupina MF SR úplne odignorovala, no na druhej strane bez akéhokoľvek relevantného šetrenia poskytla žalobcovi, hoci nezákonný, dôkaz do súdneho konania. Skutkový stav opísaný v zázname nezodpovedá skutočnosti. Preto, ak mal súd za to, že skutkový stav vyplývajúci z predmetného stanoviska je zistený - je potrebné konštatovať, že ide o nesprávne zistený skutkový stav súdom v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Rozporuplný, neprocesný a bez dokazovania uskutočnený názor dozornej skupiny nie je a nemôže byť pre rozhodovanie súdu záväzný. Je úlohou súdu, aby si o uvedenom skutkovom stave urobil vlastný a najmä procesný záver, ktorý bude skutkovo ako aj právne odôvodnený. Z uvedených dôvodov nebolo možné uvedené stanovisko pripustiť ako dôkaz v prebiehajúcom súdnom konaní, čo žalovaný v konaní aj namietal. Súd prvej inštancie sa ani s touto námietkou žalovaného nevysporiadal.

12. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že pohľadávka žalovaného na poistené plnenie voči žalobcovi sa doposiaľ nestala splatnou. Poistné plnenie sa môže stať splatným v dvoch prípadoch, a to ak poisťovateľ šetrením poistnej udalosti dôjde k záveru, že nárok na poistné plnenie vznikol a vydá následne rozhodnutie o poistnom plnení, ktorým prizná nárok na poistné plnenie poistenému, resp. oprávnenej osobe. Poistné plnenie sa v tomto prípade podľa čl. XI bod. 13 Podmienok úverového poistenia pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia ABT vydaných Q. SR stáva splatným najneskôr do 15 dní odo dňa vydania rozhodnutia o poistnom plnení. Takéto rozhodnutie žalobcom vydané nebolo, a preto sa nárok na poistné plnenie nemohol stať splatným, keďže nárok na poistné plnenie z tohto dôvodu ani neexistoval. Ak poisťovateľ odmietol vyplatiť poistné plnenie, alebo ak šetrenie poistnej udalosti trvá dlhší čas, má poistený právo domáhať sa poistného plnenia súdnou cestou. V tomto prípade sa poistné plnenie môže stať splatným, ak súd vydá rozhodnutie, ktorým prizná nárok na poistné plnenie. V tomto prípade sa poistné plnenie stane splatným momentom nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu, ktorým bola poisťovateľovi uložená povinnosť vyplatiť poistné plnenie. Súдне rozhodnutie vydané nebolo, a preto nárok na poistné plnenie sa nemohol stať splatným ani z tohto dôvodu. O spôsobilosti pohľadávky žalovaného na započítanie sa vyjadril súd prvej inštancie v uznesení č. k. 16Cb/100/2014 - 433 zo dňa 10. 10. 2018, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Nitra č. k. 26Cob/82/2018 - 470 zo dňa 18. 12. 2018. V tomto rozhodnutí uviedol, že kompenzačný prejav môže byť úspešne urobený iba od okamihu, keď sa vzájomné pohľadávky stretli. Keďže pohľadávka žalovaného nie je doposiaľ splatná, nemohol byť úspešne urobený ani kompenzačný prejav a pohľadávky neboli spôsobilé na započítanie. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku dostatočne zaoberal nemožnosťou započítania vzájomných pohľadávok.

Ďalej poukázal na to, že MF SR vykonalo štátny dozor u žalobcu nad dodržiavaním zákona č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky, výsledkom ktorého bol záznam, predložený v konaní. Cieľom štátneho dozoru bolo preverenie podnetu žalovaného postúpeného NBS a. s. dňa 14. 09. 2019 na priame vybavenie, ktorý sa týkal prešetrenia postupu žalobcu v súvislosti s vyšetrovaním poistnej udalosti oznámenej žalovaným dňa 10. 09. 2010. Dozorná skupina MF SR na základe predložených vyjadrení a dôkazov zo strany žalobcu a žalovaného zistila, že na daný vzťah sa vzťahujú nasledovné články Podmienok, a to čl. XI ods. 1, čl. XII ods. 3 písm. o), písm. s), písm. t), písm. u), čl. X ods. 1 písm. b), čl. IV ods. 1 písm. a), čl. XII ods. 6 písm. i) Podmienok. Okrem toho zistila,

že v súčasnosti je na Okresnom súde Levice vedené konanie pod sp. zn. 11C/391/2015, v ktorom sa poisťovateľ domáha vrátenia preddavkov a nákladov na právne služby a poistený si protinávrhom uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 21 279,35 eura po započítaní vzájomných nárokov. Záverom bolo v zázname konštatované, že stanovený cieľ štátneho dozoru bol preverením podnetu žalovaného splnený a nie je vecne oprávnená vyjadrovať sa ku skutočnostiam uvedených v podnetu, keďže sú predmetom súdnych konaní už od roku 2013 a doposiaľ nie sú skončené. Dozorná skupina zistila skutočný stav vecí u prešetrovaného subjektu a konštatovala najmä ktoré ustanovenia poisťnej zmluvy a podmienok úverového poistenia sa vzťahujú na daný prípad, pričom konštatovala, že nie je vecne príslušná sa vyjadrovať k tomu, či nárok na poistné plnenie vznikol. Dozorná skupina je vecne príslušná vyjadrovať sa k tomu, či došlo k porušeniu zákona č. 80/1997 Z. z., pričom neuviedla, že by k nejakému porušeniu ustanovení predmetného zákona došlo.

V civilnom sporovom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, pričom je len na súde, ktoré dôkazy pripustí a ktoré nie. Predmetom tohto sporového konania nie je preukázanie či nepreukázanie nároku žalovaného na poistné plnenie. Predmetom je zaplatenie faktúr zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie v odôvodnení spomenul záznam o výsledku štátneho dozoru, tento však pre neho nie je záväzný a je len na súde, či sa s názorom tohto záznamu stotožní a v akej miere.

13. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalovaným (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po jeho preskúmaní zistil, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. V konaní nebolo sporným, že dňa 27. 08. 2009 žalobca ako poisťovateľ a žalovaný ako poistený uzatvorili Rámcovú poisťnú zmluvu č. 01-012-0001286-0000 podľa ustanovení Občianskeho zákonníka v platnom znení a Podmienok úverového poistenia pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia ABT („podmienky úverového poistenia“) spolu s Cenníkom a v znení Dodatku č. 1 k Rámcovej poisťnej zmluve a Dodatku č. 2 k Rámcovej poisťnej zmluve. Žalovaný v zmysle čl. 3 ods. 1 zmluvy predložil žalobcovi mesačné Hlásenie o vývoze č. 23635 za mesiac október 2013, č. 23743 za mesiac november 2013, č. 23845 za mesiac december 2013 a č. 23950 za mesiac január 2014. Na základe týchto hlásení o vývoze poskytnutého Úverového limitu č. 01-012-0001286-0016, č. 01-012-0001286-0017, č. 01-012-0001286-0018 vystavil žalobca v súlade s čl. 3 ods. 4 Rámcovej poisťnej zmluvy žalovanému nasledovné faktúry na poistné č. 2013100803 zo dňa 05. 11. 2013 na sumu vo výške 12,38 eura, splatná dňa 19. 11. 2013, č. 2013100895 zo dňa 04. 12. 2013 na sumu 20,23 eura, splatná dňa 18. 12. 2013, č. 2013100956 zo dňa 03. 01. 2014 na sumu 7,21 eura, splatná dňa 17. 01. 2014, č. 2014100066 zo dňa 17. 02. 2014 na sumu 92,64 eur, splatná dňa 03. 03. 2014. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že jeho dlh zanikol započítaním, keď listom zo dňa 06. 02. 2014 a 14. 04. 2014 v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka uskutočnil vzájomné započítanie svojej pohľadávky, vyčíslenú v liste zo dňa 11. 12. 2013 v sume 3 673,40 eura (č. l. 77 a nasl.) s tým, že táto predstavuje rozdiel medzi poisťnou sumou vo výške 16 000 eur a sumou vyplateného preddavku 11 200 eur, keď nedoplatok 4 800 eur znížil o preplatok za penále a služby v sume 1 126,60 eura (suma 1 126,60 eura predstavuje rozdiel medzi predplatom za právne služby 2 132 eur a platbou za právne služby 1 005,40 eura). Žalovaný v zápočte zo dňa 06. 02. 2014 (č. l. 83 spisu) tvrdí, že na základe rámcovej poisťnej zmluvy č. 01-012-0001286-0000 a úverového limitu č. 01-012-0001286-0009 nemá uhradenú poisťnú sumu 3 673,40 eura, a preto vykonal zápočet v sume 105,82 eura, keď svoju pohľadávku vo výške 3 673,40 eura titulom poistného plnenia započítal voči pohľadávkam žalobcu titulom faktúr č. 2013100803 splatná 19. 11. 2013 v sume 12,38 eura, č. 2013100895, splatná 18. 12. 2013 v sume 20,23 eura, č. 2013300593, splatná dňa 31. 12. 2013 v sume 66 eur, č. 2013100956, splatná dňa 17. 01. 2014 v sume 7,21 eura a žiadal o urýchlené vysporiadanie poisťnej udalosti v hodnote 3 567,58 eura (3 673,40 eura - 105,82 eura). Ďalší zápočet žalovaný realizoval listom zo dňa 14. 04. 2014 (č. l. 85 spisu) voči pohľadávke žalobcu titulom faktúry č. 2014100066, splatná dňa 03. 03. 2014 v sume 92,64 eura. Žalovaným realizovaný zápočet bol v celkovej hodnote 198,46 eura a rozdiel zostatku v jeho prospech má predstavovať 3 474,94 eura. V konaní nebolo sporným uzavretie Rámcovej poisťnej zmluvy v znení jej dodatkov, ani vystavené faktúry a ich nezaplatenie žalovaným, avšak spornou v konaní bola existencia a započítanie a zánik pohľadávky žalovaného.

17. S ohľadom na obranu žalovaného spočívajúcu v jednostrannom započítaní pohľadávky z titulu nevyplateného poistného plnenia voči pohľadávke žalobcu, bola v konaní spornou skutočnosťou existencia, započítanie a zánik pohľadávky žalovaného. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že podmienkou platného jednostranného započítania je okrem iného aj pravosť a existencia (dôvodnosť) pohľadávky, ktorá znamená súdnu vymáhateľnosť a pod ktorou je treba rozumieť spôsobilosť pohľadávky pre úspešné súdne uplatnenie s tým, že ak sa prejaví snaha započítať pohľadávku, ktorej pravosť a výška sú sporné, zánik vzájomných pohľadávok môže nastať až po riadnom zistení pravosti a splatnosti spornej pohľadávky. Dôkazné bremeno na existenciu pohľadávky titulom poistného plnenia a splnenia podmienok na vznik započítania spôsobilej pohľadávky zaťažovalo žalovaného. Podľa skutkových tvrdení žalovaného pohľadávka titulom poistného plnenia predstavuje sumu 3 673,40 eura (20 000 eur bol úverový limit, spoluúčasť žalovaného 20 %, t. j. nárok žalovaného je 16 000 eur, z toho odpočítal preddavok žalobcu v sume 11 200 eur a sumu 1 126 eur), ktorú žalobca napriek výzvam žalovanému neuhradil. S ohľadom na tieto skutkové tvrdenia bolo na žalovanom, aby preukázal existenciu a splatnosť pohľadávky vyplývajúcej z poistného plnenia, keďže len samotné poukazovanie na jednostranný zápočet a skutočnosť, týkajúce sa vyšetrovania poistnej udalosti, a to najmä, pokiaľ išlo o postup žalobcu pri vyšetrovaní poistnej udalosti, na preukázanie existencie pohľadávky žalovaného nepostačuje. Napriek tomu, že dôkazné bremeno bolo na žalovanom, keďže práve on si pohľadávku titulom poistného plnenia započítal s následkom zániku pohľadávky žalobcu, toto dôkazné bremeno neunesol. Žalovaný v konaní nepreukázal, že nastala splatnosť poistného plnenia. Splatnosť poistného plnenia môže nastať v dvoch prípadoch. Prvý prípad je, ak poisťovateľ šetrením poistnej udalosti dôjde k záveru, že nárok na poistné plnenie vznikol a vydá následne rozhodnutie o poistnom plnení, ktorým prizná nárok na poistné plnenie poistenému, resp. oprávnenej osobe. Poistné plnenie sa v tomto prípade podľa čl. XI bod. 13 Podmienok úverového poistenia pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia ABT vydaných Q. SR stáva splatným najneskôr do 15 dní odo dňa vydania rozhodnutia o poistnom plnení. Uvedené v konaní preukázané nebolo, a preto nárok na poistné plnenie sa z tohto dôvodu nemohol stať splatným. V prípade, ak poisťovateľ odmietol vyplatiť poistné plnenie, alebo ak šetrenie poistnej udalosti trvá dlhší čas, má poistený právo domáhať sa poistného plnenia súdnou cestou. V tomto druhom prípade sa poistné plnenie môže stať splatným, ak súd vydá rozhodnutie, ktorým prizná nárok na poistné plnenie. Toto sa stane splatným momentom nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu, ktorým bola poisťovateľovi uložená povinnosť vyplatiť poistné plnenie. Keďže nebolo preukázané, že vykonateľným rozhodnutím súdu bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanému poistné plnenie, nárok na poistné plnenie sa nemohol stať splatným ani z tohto dôvodu. Podľa názoru odvolacieho súdu bola práve táto okolnosť pre posúdenie veci právne významná a záver súdu prvej inštancie o tom, že v čase započítania nebola pohľadávka žalovaného splatná, považoval za vecne správny.

18. Žalovaný v konaní rozporoval aj dôkaz predložený žalobcom, a to záznam o výsledku štátneho dozoru zo dňa 22. 10. 2019 vyhotovený Ministerstvom financií Slovenskej republiky, odbor vládneho auditu vlastných zdrojov, oddelenie kvality a iných kontrol (č. I. 563 a nasl. spisu) a žiadal tento záznam nepripustiť ako dôkaz v konaní. Podľa názoru odvolacieho súdu v rámci tohto konania nie je súd oprávnený posudzovať, či Dozorná rada MF SR postupovala pri vyhotovení tohto záznamu v súlade so zákonom č. 10/1996 Z. z., pričom možnosť preskúmania tohto záznamu, prípadne postupu pri jeho vydávaní predpokladá uplatnenie iných právnych inštitútov. Odvolací súd nevzhladol dôvodnosť argumentov žalovaného, pre ktoré žiadal tento záznam nepripustiť ako dôkaz v konaní. V prejednávanej veci predmetný záznam nemožno považovať za relevantný dôkaz vo vzťahu k preukázaniu pravosti a splatnosti pohľadávky žalovaného na poistné plnenie. Žalovaný vo vzťahu k preukázaniu tejto pre vec rozhodujúcej okolnosti v rámci konania neprodukoval také dôkazy, ktoré by preukázali existenciu pohľadávky titulom poistného plnenia a splnenia podmienok na vznik započítania tejto pohľadávky. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vykonal všetky dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Vykonané dôkazy vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a prihliadol pritom na všetko, čo vyšlo počas konania najavo v súlade s § 191 ods. 1 CSP. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd vysporiadal so všetkými právne významnými skutkovými okolnosťami, dostatočne jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.

19. V intenciách vyššie uvedených skutočností preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP), vrátane závislého výroku o trovách konania, na ktoré súd prvej inštancie správne aplikoval § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti žalovanému s prihliadnutím na jeho plný úspech v konaní.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že odvolací súd priznal plne úspešnému žalobcovi nárok na ich náhradu proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.